

άσχημος

άσχημος κ. **άσκημος**, -η, -ο, επίθ. [<μσν. ἄσκημος <μτγν. ἄσχημος], άσχημος. **1.** (για κλιματολογικές συνθήκες) που δεν είναι ομαλός: «οι κλιματολογικές συνθήκες στη Β. Ευρώπη είναι άσχημες». **2.** που είναι δυσάρεστος, κακός: «μας έφερε άσχημα νέα». (Λαϊκό τραγούδι: **άσχημες** πληροφορίες μου 'δωσαν για σένανε, με τα λόγια που μου είπαν με πληγώσανε, την καρδιά μου σαν χαρτί την τσαλακώσανε). **3.** (γενικά) οτιδήποτε αποκλίνει από τη σωστή συμπεριφορά και προκαλεί αντίδραση ή κακή εντύπωση: «άσχημες χειρονομίες». **4.** Επίρρ. **άσχημα** κ. **άσκημα**, **α.** όχι ωραία, όχι σωστά, όχι ευχάριστα: «στη δουλειά ήρθαν όλα άσχημα». **β.** σε ερωτηματικό τύπο **άσχημα;** κ. **άσκημα;** μήπως δεν είναι καλά; μήπως δε συμφέρει; βεβαίως είναι καλά, βεβαίως συμφέρει: «θα μαζέψω κάτι καλά λεφτουδάκια και το καλοκαίρι θα πάω στα νησιά. -Άσχημα;». **γ.** λέγεται και με ειρωνική διάθεση: «έχασα όλα τα λεφτά μου στο καζίνο. -Άσχημα;». Υποκορ. **ασχημούλης** κ. **ασκημούλης**, -α, -ι κ. **ασχημούλικος** κ. **ασκημούλικος**, -η κ. -ια, -ο. Επίρρ. **ασχημούλικά** κ. **ασκημούλικά**. (Ακολουθούν 80 φρ.).

- ακούγεται άσχημα (κάποιος), φαίνεται να μην είναι καλά στην υγεία του: «ακούγεται άσχημα ο φίλος σου, γιατί συνέχεια είναι γκουχ και γκουχ!»·

- ακούγεται άσχημα (κάτι), λόγος που δεν προξενεί καλή εντύπωση, που προξενεί αλγεινή εντύπωση: «οποσδήποτε ακούγεται άσχημα, όταν σου λένε πως ο γιος σηκώνει χέρι στον πατέρα του»·

- αλλάξαμε άσχημα λόγια, βλ. λ. [λόγος](#)·

- αλλάξαμε άσχημες κουβέντες, βλ. λ. [κουβέντα](#)·

- άσχημα λόγια, βλ. λ. [λόγος](#)·

- άσχημη γκάφα, βλ. λ. [γκάφα](#)·

- άσχημη γυναίκα κι όμορφη γκόμενα, βλ. λ. [γκόμενα](#)·

- άσχημο λάθος, βλ. λ. [λάθος](#)·

- άσχημο όνειρο, βλ. λ. [όνειρο](#)·

- άσχημο παιδί στην κούνια, όμορφο παιδί στη ρούγα, βλ. λ. [παιδί](#)·

- άσχημο σφάλμα, βλ. λ. [σφάλμα](#)·

- άσχημος καιρός, βλ. λ. [καιρός](#)·

- βαδίζω άσχημα, εκτρέπομαι από τη σωστή, από την παραδεκτή πορεία της ζωής μου: «πρέπει να προσέξεις το γιο σου, γιατί τον τελευταίο καιρό βαδίζει άσχημα». Αντίθ. *βαδίζω όμορφα*·

- βρέθηκε σ' άσχημη μέρα, (για αθλητικές ομάδες, ιδίως ποδοσφαίρου ή μπάσκετ) βλ. λ. [μέρα](#)·

- βρίσκομαι σ' άσχημη θέση, βλ. λ. [θέση](#)·

- βρίσκομαι σ' άσχημη κατάσταση, βλ. λ. [κατάσταση](#)·

- βρίσκομαι σ' άσχημη μέρα, βλ. λ. [μέρα](#)·

- δεν είναι (κι) άσχημα, απάντηση στην ερώτηση κάποιου πώς κρίνουμε κάποιο χώρο, και έχει την έννοια ότι είναι αρκετά καλός: «σας αρέσει το μέρος που σας έβαλα να κοιμηθείτε; -Δεν είναι κι άσχημα»·

- δεν είναι (κι) άσχημο(ς), απάντηση στην ερώτηση κάποιου πώς κρίνουμε οπτικά κάποιον ή κάτι, κι έχει την έννοια ότι είναι αρκετά καλό(ς): «σ' αρέσει ο αρραβωνιαστικός της κόρης μου; -Δεν είναι κι άσχημος || ποια είναι η γνώμη σου για το καινούριο μου αυτοκίνητο; -Δεν είναι άσχημο»·
- δεν τα πήγε (κι) άσχημα, το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος, αντεπεξήλθε αρκετά καλά σε κάποια δουλειά, κάποιο πρόβλημα ή κάποια υπόθεση: «δεν τα πήγε κι άσχημα με τη δουλειά που του ανέθεσα || δεν τα πήγε κι άσχημα στις εξετάσεις του»·
- δεν υπάρχει κακός λόγος, όταν ξέρεις να τον πεις, κι άσχημο φαγητό, όταν ξέρεις να το μαγειρέψεις, βλ. λ. ξέρω·
- είδα άσχημο όνειρο, βλ. λ. [όνειρο](#)·
- είμαι σ' άσχημη κατάσταση, βλ. λ. [κατάσταση](#)·
- είμαι σ' άσχημη μέρα, βλ. λ. [μέρα](#)·
- είναι άσχημα, το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος, βρίσκεται σε δεινή θέση από άποψη υγείας ή οικονομικών: «έπεσε θύμα τροχαίου κι είναι άσχημα || έπεσαν έξω οι δουλειές του κι είναι άσχημα ο άνθρωπος»·
- είναι άσχημη γλώσσα, βλ. λ. [γλώσσα](#)·
- είναι άσχημη η κατάσταση, βλ. λ. [κατάσταση](#)·
- είναι άσχημη η κατάστασή του, βλ. λ. [κατάσταση](#)·
- είναι άσχημη (η) μέρα, βλ. λ. [μέρα](#)·
- είναι άσχημος (ο) καιρός, βλ. λ. [καιρός](#)·
- είναι σ' άσχημη κατάσταση, βλ. λ. [κατάσταση](#)·
- είπαμε άσχημα λόγια, βλ. λ. [λόγος](#)·
- είπαμε άσχημες κουβέντες, βλ. λ. [κουβέντα](#)·
- είπαν άσχημα λόγια (κάποιοι για κάποιον), βλ. λ. [λόγος](#)·
- είχε άσχημη γέννα, βλ. λ. γέννα·
- είχε άσχημο τέλος, βλ. λ. [τέλος](#)·
- έπεσε άσχημα, έπαθε μεγάλη οικονομική καταστροφή, απέτυχε οικτρά στη δουλειά του: «τον τελευταίο καιρό δε μιλιέται καθόλου, γιατί έπεσε άσχημα με την τελευταία δουλειά που πήγε να κάνει»·
- έχει άσχημα φυσικά, βλ. λ. φυσικό·
- έχει άσχημες διαθέσεις, βλ. λ. [διάθεση](#)·
- έχει άσχημες προθέσεις, βλ. λ. [πρόθεση](#)·
- έχει άσχημη αρρώστια, βλ. λ. αρρώστια·
- έχει άσχημη γλώσσα, βλ. λ. [γλώσσα](#)·

- έχει άσχημο στόμα, βλ. λ. στόμα·
- έχει άσχημο χέρι, βλ. λ. [χέρι](#)·
- έχει άσχημο χτύπημα, βλ. λ. [χτύπημα](#)·
- ήρθε μ' άσχημες διαθέσεις, βλ. λ. [διάθεση](#)·
- ήρθε μ' άσχημες προθέσεις, βλ. λ. [πρόθεση](#)·
- ήρθε σ' άσχημη στιγμή, βλ. λ. [στιγμή](#)·
- ήρθε σ' άσχημη ώρα, βλ. λ. [ώρα](#)·
- ήταν ένα άσχημο όνειρο, βλ. λ. [όνειρο](#)·
- θα 'χουμε άσχημα ξεμπερδέματα, βλ. λ. [ξεμπερδέμα](#)·
- κάνει άσχημο μεθύσι, βλ. λ. μεθύσι·
- κάνει άσχημο χτύπημα, βλ. λ. [χτύπημα](#)·
- κάνεις άσχημα, δε συμπεριφέρεσαι καλά, κάνεις λάθος, σφάλλεις: «κάνεις άσχημα που του μιλάς άγρια του παιδιού || κάνεις άσχημα που δεν κάνεις παρέα μαζί του, γιατί καλός άνθρωπος». (Λαϊκό τραγούδι: **κάνεις άσχημα** που με περιφρονείς, τέτοια αγάπη με λεφτά δεν θα τη βρεις)·
- κάνω άσχημες σκέψεις, βλ. λ. σκέψεις·
- λέει άσχημα λόγια, βλ. λ. [λόγος](#)·
- με βρήκε άσχημη στιγμή, βλ. λ. [στιγμή](#)·
- μιλάει άσχημα, **α.** είναι κακόγλωσσος, βρομόγλωσσος, αισχρολόγος: «σιχαίνεσαι να τον ακούς να μιλάει, γιατί, κάθε φορά που ανοίγει το στόμα του, μιλάει άσχημα». **β.** μιλάει απότομα, σκληρά: «το 'χει παράπονο η γυναίκα του, ν' ακούσει ένα γλυκό λόγο απ' το στόμα του, γιατί πάντα της μιλάει άσχημα». **γ.** δε μιλάει καθαρά, κατανοητά, γιατί έχει ένα πρόβλημα στην ομιλία του: «όταν σου μιλάει, δεν καταλαβαίνεις τι σου λέει, γιατί μιλάει άσχημα»·
- μου βγήκε άσχημα ή μου τη βγήκε άσχημα ή μου τη βγήκε στο άσχημο, ενήργησε, μου συμπεριφέρθηκε με προκλητικό τρόπο: «του την έχω στημένη, γιατί μου τη βγήκε άσχημα». Για συνών. βλ. φρ. μου βγήκε ανάποδα ή μου τη βγήκε ανάποδα ή μου τη βγήκε στο ανάποδο, λ. ανάποδος·
- μου 'παιξε άσχημο παιχνίδι, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·
- μου χτύπησε άσχημα στ' αφτί, βλ. λ. [αφτί](#)·
- μου χτύπησε άσχημα στη μύτη, βλ. λ. [μύτη](#)·
- μου χτύπησε άσχημα στο μάτι, βλ. λ. [μάτι](#)·
- μπλέκω άσχημα, περιέρχομαι σε πολύ άσχημη θέση: «η γυναίκα του αποδείχτηκε παλιοθήλυκο κι έμπλεξε άσχημα». (Λαϊκό τραγούδι: βρε συ Θωμά, μην κάνεις φασαρίες, γιατί θα **μπλέξεις άσχημα** και θα 'χεις ιστορίες)·
- νιώθω άσχημα, **α.** είμαι αδιάθετος: «εγώ θα φύγω για το σπίτι, γιατί νιώθω κάπως άσχημα». **β.** καταπιέζομαι

ψυχικά: «νιώθω άσχημα να κάθομαι, τη στιγμή που υπάρχει όρθιος γέρος άνθρωπος»·

- οι δουλειές μου πάνε άσχημα ή πάνε άσχημα οι δουλειές μου, βλ. λ. [δουλειά](#)·

- παίρνω άσχημο δρόμο ή παίρνω τον άσχημο δρόμο ή παίρνω τον άσχημο το δρόμο, βλ. λ. [δρόμος](#)·

- πάω άσχημα, η υγεία μου ή τα οικονομικά μου επιδεινώνονται: «και μετά την εγχείρηση που έκανα, πάω άσχημα || δεν ξέρω τι κάνεις εσύ με τα οικονομικά σου, πάντως εγώ πάω άσχημα»·

- περνώ άσχημα, ζω δύσκολα, αντιμετωπίζω προβλήματα: «απ' τη μέρα που έπεσαν οι δουλειές μου έξω, περνώ άσχημα»·

- πέφτω σ' άσχημα χέρια, βλ. λ. [χέρι](#)·

- τ' άσχημότερο της ρούγας, τ' ομορφότερο της μάνας, βλ. λ. ρούγα·

- την έπαθε άσχημα, βλ. φρ. την πάτησε άσχημα·

- την έχω άσχημα, αντιμετωπίζω σοβαρό οικονομικό πρόβλημα ή πρόβλημα υγείας ή αντιμετωπίζω υπόθεση, ιδίως νομική, που δείχνει πως θα αποβεί σε βάρος μου: « απ' τη μέρα που χρεοκόπησα, την έχω άσχημα || μετά την εξέταση που μου 'κανε ο γιατρός, μου 'πε πως την έχω άσχημα || ο δικηγόρος με συμβούλεψε να βρω κι άλλους μάρτυρες για τη δίκη, γιατί την έχω άσχημα»·

- την πάτησε άσχημα, **α.** ξεγελάστηκε, έπεσε θύμα απάτης: «μπλέχτηκε με κάτι απατεώνες και την πάτησε άσχημα». **β.** δημιουργήθηκε σοβαρό οικονομικό πρόβλημα ή σοβαρό πρόβλημα υγείας σε βάρος του: «έριξε όλα του τα λεφτά σε μια επιχείρηση, αλλά την πάτησε άσχημα, γιατί οι δουλειές δεν πήγαν καθόλου καλά || έπεσε με τ' αυτοκίνητό του πάνω σε μια κολόνα και την πάτησε άσχημα, γιατί βγήκε με κάταγμα λεκάνης»·

- το άσχημο είναι που... ή το άσχημο είναι πως... ή το άσχημο είναι ότι..., δηλώνει τη δυσαρέσκεια ή τη δυσφορία μας για κάποια υπόθεση ή κατάσταση: «το άσχημο είναι που, ενώ πήρε εκείνος τα λεφτά μέσ' απ' το ταμείο, έλεγε πως τα πήρα εγώ || θέλουμε να πάμε εκδρομή, αλλά το άσχημο είναι ότι δε βοηθάει ο καιρός»·

- τον βρήκα σ' άσχημη στιγμή, βλ. λ. [στιγμή](#)·

- τον βρήκα σ' άσχημη ώρα, βλ. λ. [ώρα](#)·

- τον πέτυχα σ' άσχημη στιγμή, βλ. λ. [στιγμή](#)·

- τον πέτυχα σ' άσχημη ώρα·

- του βγαίνω άσχημα ή του τη βγαίνω άσχημα ή του τη βγαίνω στο άσχημο, ενεργώ, συμπεριφέρομαι εναντίον του με βίαιο ή προκλητικό τρόπο: «εγώ του τη βγαίνω άσχημα κι αυτός, επειδή με φοβάται, κάνει πως δεν καταλαβαίνει». Για συνών. βλ. φρ. του βγαίνω ανάποδα ή του τη βγαίνω ανάποδα ή του τη βγαίνω στο ανάποδο, λ. ανάποδος·

- φέρομαι άσχημα, συμπεριφέρομαι ανάρμοστα, με απρέπεια ή με σκληρότητα: «χτες βράδυ στο χορό φέρθηκες άσχημα στον καβαλιέρο της αδερφής σου || πολύ άσχημα φέρεσαι σ' αυτό το παιδί»·